

1904

Orígens: la Caixa de Pensions per a la Vellesa

A començaments del segle XX Francesc Moragas va fundar, amb el suport de diverses entitats de la societat civil catalana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa. L'objectiu: estimular l'estalvi i la previsió.

Avui podria semblar una iniciativa merament financera, però en aquell context històric d'instabilitat, amb una greu crisi social, constituïa una iniciativa per ajudar les persones més desfavorides i evitar, així, l'exclusió financera

Moragas va crear una institució privada amb un nou concepte econòmic i social de l'estalvi, que va ser precursora a escala nacional de la previsió social, un dels pilars de l'actual estat de benestar.

Francesc Moragas (1868 - 1935), impulsor de la Caixa de Pensions per a la Vellesa

1905

La Caixa de Pensions per a la Vellesa obre les portes al públic

Aposta per la proximitat i la vinculació amb el territori, amb l'obertura d'oficines en els pobles principals de Catalunya.

Empleats atenent el públic en una oficina de l'entitat a Vic

●● Els trets que ens han definit al llarg del temps:

Proximitat

Compromís social

Capacitat comercial

Model de gestió diferencial

Aposta per un servei de qualitat

1913

El Consell Directiu de l'entitat acorda iniciar la implantació de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis a les illes Balears

L'entitat ha apostat, des que es va fundar, per un model de proximitat als territoris en què desenvolupa l'activitat

- Actualment, tenim la xarxa més gran d'oficines a Espanya, amb més de 5.000 sucursals.

Primera oficina de la Caixa de Pensions a les illes Balears (Palma)

1915

L'entitat celebra el Primer Homenatge a la Vellesa

Homenatge a la Vellesa a Tàrrrega el 1929

Se celebra com a mostra de consideració i suport a la gent gran, un compromís que perdura avui dia i que va suposar l'inici de l'Obra Social "la Caixa".

La Caixa de Pensions per a la Vellesa es va convertir en l'entitat precursora de la previsió social a Espanya, amb la promoció de les primeres assegurances de pensions per a la vellesa, un instrument pioner a l'època i amb una clara finalitat social. Actualment, la gestora de pensions del Grup és la que paga més pensions a Espanya després de la Seguretat Social.

●● Aquell any també es va dur a terme la primera fusió de la història de l'entitat, en aquest cas, amb la Caixa d'Estalvis de l'Empordà.

1917

S'inaugura la primera seu social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis

L'edifici, dissenyat per Enric Sagnier i situat a la Via Laietana de Barcelona, va ser la seu emblemàtica de l'entitat durant molts anys.

Primera seu social de la Caixa de Pensions, a la Via Laietana de Barcelona

1918

S'integra l'Obra Social en l'organització

Fins aleshores, els excedents de les caixes es destinaven a reserves i a donatius a institucions benèfiques, però a partir d'aquell any "la Caixa" decideix integrar diverses institucions en la seva estructura per assegurar la continuïtat i la qualitat dels serveis. A més, es crea un òrgan per assumir-ne la gestió i professionalitzar-la: l'Obra Social.

S'estableixen com a àmbits prioritaris la salut, la igualtat i la cultura, iniciatives que s'aniran adaptant a les necessitats socials de cada època.

Sala de convalescència a la clínica de la Caixa de Pensions a Maó

1930

Es duu a terme la primera fusió amb una entitat de fora de Catalunya

Serà amb la Caixa Rural per a la Federació Catòlico-agrària d'Eivissa, que constitueix la 15a entitat que integra la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis des que es va fundar.

Avui, CaixaBank és el resultat de sumar una llarga llista d'entitats al projecte original de Francesc Moragas, fidel als valors de compromís que van inspirar els fundadors. Aquests valors ens han convertit en un referent de la banca europea; un banc líder i solvent que posa el focus en la confiança i la rendibilitat, i que manté un compromís indestructible amb la societat.

Conveniamb la Caixa Rural per a la Federació Catòlico-agrària d'Eivissa

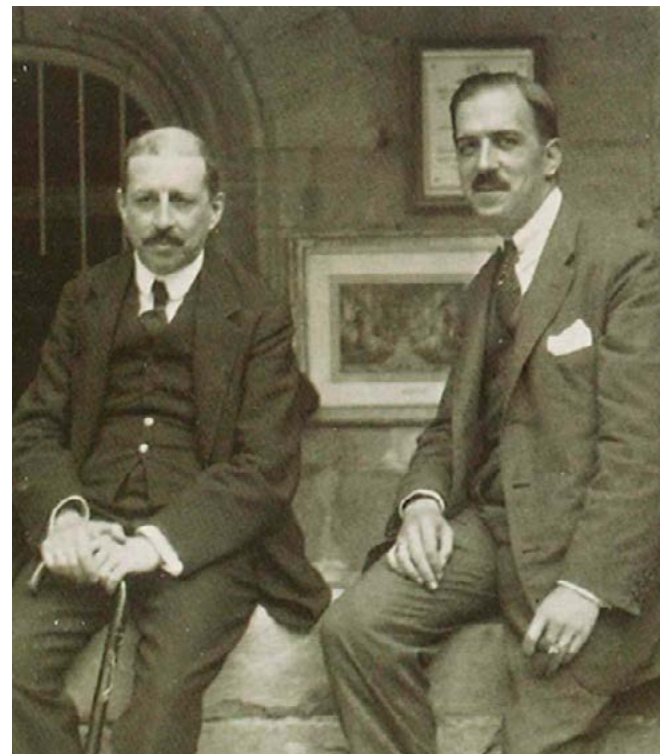

1935

Mor el fundador i director general de l'entitat, Francesc Moragas

El substitueix el fins aleshores subdirector Josep Maria Boix i Raspall.

Des del 1905, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis havia registrat un augment vertiginós, amb l'obertura de 109 oficines, i tenia una quota de mercat del 59,5% dels dipòsits de les caixes catalanes i del 25,6 % dels dipòsits del sector de l'estalvi a Espanya.

Francesc Moragas i Josep Maria Boix

1936

Mor el president Lluís Ferrer-Vidal i el succeeix Lluís Serrahima i Comín

Amb l'inici de la Guerra Civil Espanyola es viuen uns anys convulsos i d'estancament. Amb la guerra, Miquel Mateu i Pla, empresari i alcalde de Barcelona, és nomenat nou president de l'entitat.

1955

L'entitat inicia una forta activitat immobiliària amb promocions de caràcter social

Permeten construir més de 25.000 habitatges que acaben formant un important patrimoni.

El Programa d'Habitatge de Caixa-Bank, en col·laboració amb la Fundació Bancària "la Caixa", és actualment un dels programes més rellevants del Grup "la Caixa": té un parc de més de 30.000 habitatges que s'ofereixen en lloguer per sota dels 500 euros.

Promocions immobiliàries de caràcter social de "la Caixa" a Maó els anys 60

1962

Es comença a informatitzar l'entitat

S'implanta el Servei Electrònic Comptable, fet que la situa davant dels competidors pel que fa a mecanització i teleprocés de dades.

Primer ordinador IBM 1410

1969

Primera entitat bancària d'Europa a introduir el teleprocés en temps real a les oficines

El caràcter innovador de l'entitat es manifesta amb una pionera informatització, un factor diferencial i clau per a la futura expansió al servei dels clients.

Amb el teleprocés, els clients poden resoldre les operacions quotidianes en qualsevol oficina, escollint la més propera en cada moment, cosa totalment inèdita a l'època.

Publicitat de l'època que explica els beneficis del teleprocés

1975

Llançament de les primeres targetes de crèdit

S'ofereix als clients un mètode de pagament innovador, fàcil i segur.

A més, en línia amb l'aposta per la innovació de l'entitat, "la Caixa" anirà fent evolucionar aquest sistema per incorporar les targetes amb formes, les targetes personalitzades o les targetes de prepagament, entre d'altres, amb l'objectiu d'anticipar-se a les necessitats dels clients en un mercat tan versàtil com el dels mitjans de pagament.

Posteriorment, el 1998 "la Caixa" serà la primera entitat europea a emetre totes les marques de targetes (Visa, MasterCard, Amex, Diners i JCB).

Cartell per explicar als usuaris com s'havien de fer servir les targetes

1976

El president Narcís de Carreras, que havia succeït el 1972 a Miguel Mateu i Pla, nomena Josep Vilarasau director general de l'entitat

Amb aquest nomenament es produeix l'enlairament definitiu cap al que avui és CaixaBank.

Vilarasau inicia un profund procés de modernització de l'entitat, acompanyat per un equip directiu amb un talent i una visió empresarial que els portarà a desenvolupar un destacat paper en l'economia espanyola.

Ricard Fornesa (1977), Isidre Fainé (1982) i Antoni Brufau (1988) seran, amb Vilarasau, els quatre directius que lideraran l'estratègia de creixement de l'entitat.

 Narcís de Carreras (esquerra), president de "la Caixa"; al costat del director general, Josep Vilarasau

1979

S'implanten els primers caixers automàtics

Destinats a potenciar l'autoservei i amb una clara orientació al client. Actualment, l'entitat té la xarxa més gran de caixers a Espanya i la més capdavantera, capaç de fer més de 250 operacions diferents.

A més, aquest any s'assoleix una altra fita destacada: es transforma el Palau Macaya, antiga seu de l'Institut de Sordmuts i Cecs, en el Centre Cultural de la Caixa de Pensions a Barcelona.

 Primers caixers automàtics de "la Caixa"

1980

Inici d'un pla inversor en grans companyies de serveis i infraestructures líders en el sector

Posteriorment, s'agruparan en una societat que sortirà a borsa.

El 1980 s'aconsegueixen dues noves fites de l'entitat: el nomenament de Salvador Millet i Bel com a president de l'entitat i la inauguració de la nova seu de la Caixa de Pensions a Madrid, situada al passeig de la Castellana, 51.

 La seu de "la Caixa" a Madrid

1981

Obertura al públic del nou Museu de la Ciència de Barcelona

Destinat a acostar la ciència als joves, el primer d'aquesta mena a Espanya i que ben aviat es convertirà en el segon més visitat després d'El Prado.

La inauguració forma part de l'aposta de l'Obra Social "la Caixa" per fomentar l'educació i fer arribar la ciència a tots els ciutadans, especialment als més petits.

 El nou Museu de la Ciència de Barcelona esdevé una referència

1982

L'estrella del'artista Joan Miró es converteix en el nou símbol de l'entitat

Per primera vegada la creació artística intervé en la definició de la identitat visual d'una empresa, i l'estrella del'artista Joan Miró esdevé el nou símbol de l'entitat, la qual cosa marca una fita en l'àmbit del disseny i la imatge corporativa.

L'estrella, ideada el 1980 i adoptada plenament el 1982, avui continua vigent com a símbol distintiu i diferencial de CaixaBank i de l'Obra Social "la Caixa", i el tapís encarregat a l'artista presideix actualment el vestíbul de la seu de l'entitat a Barcelona.

Aquell mateix any comença el programa de beques per ampliar estudis a l'estranger, un dels més antics de l'entitat i del qual s'han pogut beneficiar més de 3.000 universitaris.

 Tapís dissenyat per Joan Miró

1983

L'arquitecte Josep Antoni Coderch dissenya la nova seu de l'entitat a l'avinguda Diagonal de Barcelona

La seu continua mantenint actualment l'estructura original i és un emblema de la ciutat.

A més, es renova l'estructura directiva de l'entitat, s'inicia una re-conversió de les activitats d'Obra Social i es crea la Fundació "la Caixa".

 Torres de "la Caixa", nova seu de l'entitat

1984

Es constitueix GrupCaixa, una societat que agrupava totes les filials financeres i de serveis del Grup

Per accelerar l'expansió i sortejar una legislació encara restrictiva, l'entitat troba una solució innovadora i visionària amb la creació d'aquest conglomerat financer per iniciar una presència efectiva en el conjunt d'Espanya.

 Oficines de GrupCaixa

1986

L'entitat assoleix la fita de 1.000 oficines obertes

Aquesta estructura territorial capil·lar –amb presència en el 100 % de les poblacions de més de 25.000 habitants– ha consolidat també un model d'incorporació dels avenços en innovació tecnològica, de manera anticipada a la resta d'entitats financeres. Prova d'això és la posada en marxa aquest any del primer TPV que permet pagar amb targeta als comerços.

Anunci per commemorar les 1.000 oficines de l'entitat

1987

Nomenament de Joan Antoni Samaranch com a president de l'entitat

El directiu pilotarà, amb Josep Vilarasau, la fusió amb la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona, operació que donarà lloc a "la Caixa" i la consolidarà com la primera caixa d'estalvis d'Espanya.

Joan Antoni Samaranch, president de la Caixa de Pensions

1989

L'entitat integra en la seva estructura la xarxa i el negoci de GrupCaixa

Amb la nova llei que elimina la limitació geogràfica, l'entitat integra en la seva estructura la xarxa i el negoci de GrupCaixa, i s'avança així a la resta de caixes en la seva expansió. També adquireix la xarxa de 209 oficines del Banco de las Islas Canarias i acaba la dècada amb unes sòlides bases per donar un impuls definitiu al seu pla d'expansió i model de negoci.

1990

Neix la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona

Per la fusió entre la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona (1844) i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Catalunya i les Balears (1904), la tercera i la primera entitat d'estalvis espanyoles.

Josep Vilarasau es manté en la direcció general de l'entitat, mentre que Joan Antoni Samaranch és nomenat president, càrrec que comparteix amb Josep Joan Pintó, expresident de la Caixa de Barcelona.

Després de la fusió, "la Caixa" intensifica la seva política de servei i proximitat al client amb la contínua obertura d'oficines i una estratègia de millora de la productivitat i l'eficiència en la distribució, basada en la descentralització de la gestió i la inversió constant en tecnologia.

Constitució de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona

1991

Josep Vilarasau nomena directors generals adjunts executius Ricard Fornesa, Isidre Fainé i Antoni Brufau, que impulsaran i marcaran la història recent de l'entitat

- ● L'activitat de "la Caixa" es distribueix principalment en:

Banca

Assegurances

Societats financeres

Valors

Immobiliàries

Isidre Fainé, Ricard Fornesa i Antoni Brufau

1995

L'entitat estén la seva presència internacional a Portugal

Ho fa a través de l'adquisició del 6,51% del capital del grup Banco Português de Investimento (BPI).

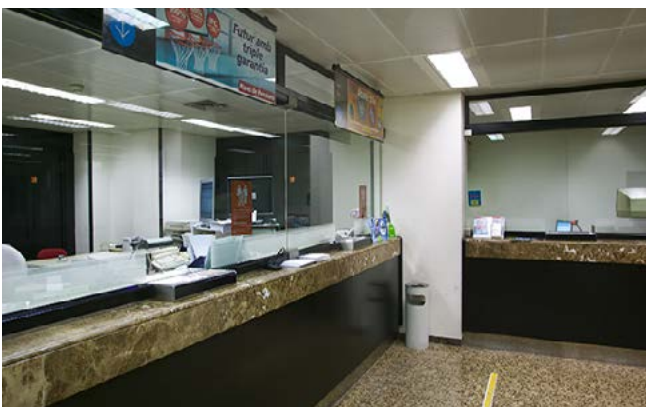
Comença així una estreta relació amb una visió estratègica a llarg termini i amb una voluntat de suport al BPI, amb l'objectiu de ser un banc de referència a Portugal.

1996

L'entitat revoluciona a la banca el model d'atenció al públic

És pionera a prescindir dels taulells amb vidres a les oficines i a implantar el primer model d'oficina oberta d'atenció personalitzada. Per facilitar el diàleg s'eliminen les barreres físiques, que impedeixen la comunicació amb els clients i l'acció comercial.

Oficina abans de la renovació

Oficina després de la renovació: supressió de les barreres físiques

1997

Creació del web de "la Caixa" a internet

Amb això l'entitat assenta les bases de Línia Oberta, el seu servei de banca *on-line*.

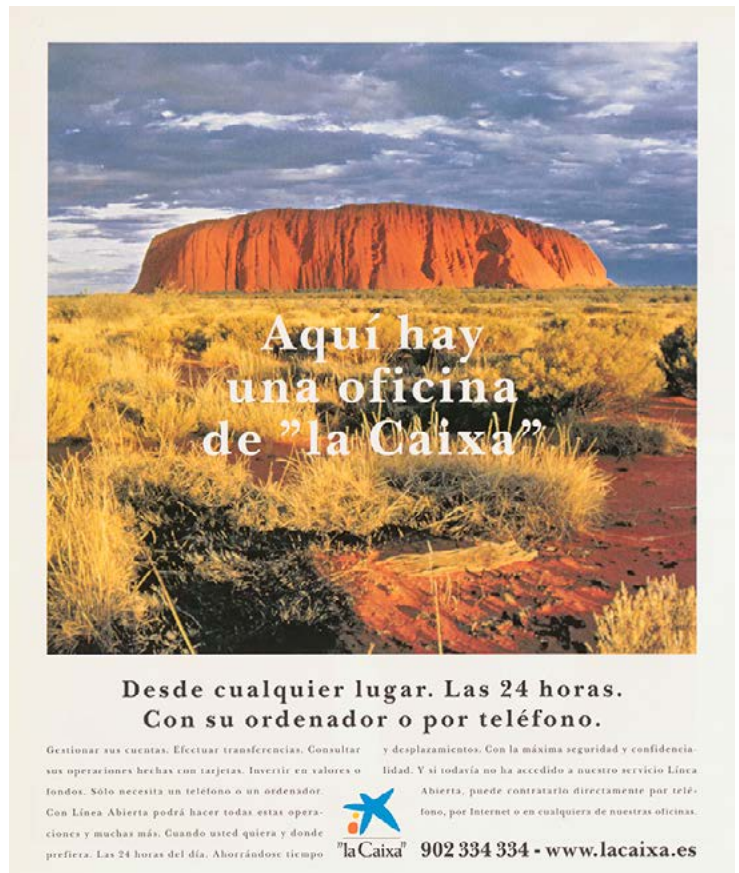
Actualment, CaixaBank és la primera entitat a escala nacional i internacional en penetració de mercat en banca *on-line*.

 5,1 milions
de clients de
banca *on-line*

 32,4% de penetració
de mercat en
banca *on-line*

 900
operacions
diferents

*Xifres actualitzades el juny de 2016

Aquí hay una oficina de "la Caixa"

Desde cualquier lugar. Las 24 horas. Con su ordenador o por teléfono.

Gestionar sus cuentas. Efectuar transferencias. Consultar y desplazamientos. Con la máxima seguridad y confidencialidad. Y si todavía no ha accedido a nuestro servicio Línea Abierta, puede contratarlo directamente por teléfono, por Internet o en cualquiera de nuestras oficinas.

Con Línea Abierta podrá hacer todas estas operaciones y muchas más. Cuando usted quiera y donde prefiera. Las 24 horas del día. Ahorrándose tiempo

 "la Caixa" 902 334 334 - www.lacaixa.es

 Publicitat de l'època sobre els nous serveis de banca 'on-line'

1999

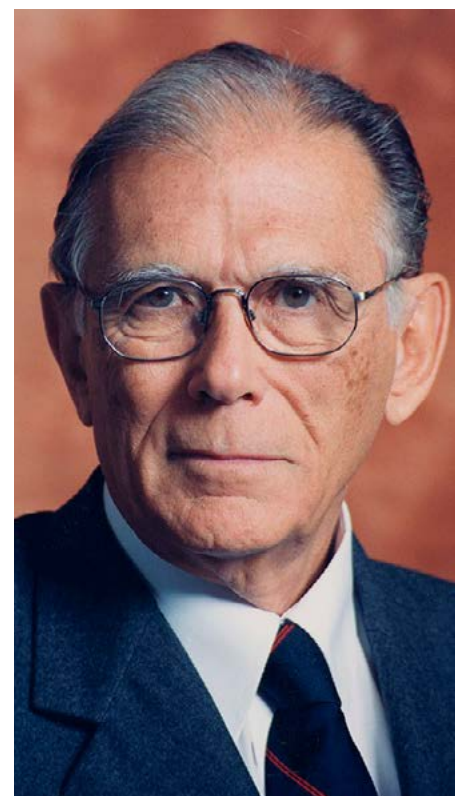
Nomenament de Josep Vilarasau com a president de "la Caixa". Isidre Fainé esdevé director general de "la Caixa" i Antoni Brufau, en director general del Grup "la Caixa"

En la dècada dels 90 el creixement de la xarxa de caixers de "la Caixa" registra un gran impuls, fins que gairebé es triplica en 10 anys. A més, s'hi afegixen progressivament canals com la banca telefònica, el canal internet i, de manera més recent, la telefonia mòbil en totes les modalitats i la televisió digital.

2000

Es constitueix CaixaHolding per gestionar sota una única estratègia la rellevant cartera de filials i participacions que manté l'entitat

Actualment, Criteriacaixa, filial de la Fundació Bancària "la Caixa", gestiona totes les participacions accionàries del Grup en sectors com el de l'energia, les infraestructures, els serveis i el negoci immobiliari, i també a CaixaBank. El valor brut d'aquesta cartera supera els 20.000 milions d'euros.

 José Vilarasau

2002

"la Caixa" llança "Parlem?" I s'inaugura CaixaForum Barcelona

"Parlem?" neix com un nou concepte de comunicació que es basa en els principals aspectes diferencials respecte de la competència i fa d'eix de comunicació per a totes les actuacions comercials de l'entitat.

També s'inaugura a Barcelona CaixaForum, el nou centre cultural de la Fundació "la Caixa". Posteriorment, s'inauguraran altres centres similars a les ciutats espanyoles principals.

Inauguració de CaixaForum Barcelona

2003

Ricard Fornesa és nomenat president de "la Caixa"

Impulsarà la creació d'una societat immobiliària, d'una gestora de microfinances i d'una gestora de finances per a emprenedors.

Ricard Fornesa va donar un nou impuls a l'Obra Social "la Caixa" i en va promoure el gir social, alhora que va continuar l'expansió del negoci bancari que havia liderat Josep Vilasarau els últims anys.

Estas personas son empleados de "la Caixa". Son sólo una parte de los 22.000 que están a vuestra disposición.

Desde hace cien años, lo que más nos gusta de nuestro trabajo es hablar con personas como tú.

En "la Caixa" nos gusta hablar con todos y cada uno de nuestros clientes. Entender cómo son, qué necesitan, cuáles son sus historias. En definitiva, conocernos bien para serles cada vez más útiles. **¿Hablamos?**

Campaña del centenario amb els empleats de l'entitat

2004

Per commemorar el centenari de l'entitat, "la Caixa" organitza múltiples activitats a totes les comunitats

Disseny una campanya per agrair la fidelitat als empleats i als clients, els autèntics protagonistes de l'èxit de l'entitat.

Més de 1.700 empleats s'ofereixen voluntaris per ser protagonistes dels anuncis de televisió i premsa. Davant de la magnitud de voluntaris, s'organitza un càsting a 9 capitals, amb un desplegament sense precedents de realitzadors i càmeres.

2006

L'entitat supera els 10 milions de clients

L'entitat és líder a Espanya i ofereix una proposta de valor amb especialització per segments de negoci. El seu model de banca universal, basat en la qualitat, la proximitat i l'especialització, amb una àmplia oferta de productes i serveis adaptats a les diverses necessitats dels clients i una extensa xarxa de distribució multicanal, ha aconseguit el suport dels clients.

1 de cada 4
espanyols és client de
CaixaBank actualment

CaixaBank ofereix un servei professional i especialitzat per a cada client

2007

Isidre Fainé Casas és nomenat president de "la Caixa"

Sota la seva presidència, "la Caixa" es convertirà en l'entitat líder a Espanya i potenciarà l'Obra Social "la Caixa", que se situarà com la segona fundació més gran d'Europa.

L'entitat crea MicroBank, el banc social especialitzat en microfinances més gran d'Europa, que s'adreça a segments de població que no tenen les necessitats financeres cobertes, ja siguin emprenedors, microempreses o famílies. Opera a través de la xarxa d'oficines de CaixaBank per promoure l'activitat productiva, la creació, l'autoocupació, el desenvolupament personal i familiar, i la inclusió financera.

Aquest any també s'assoleix una altra fita clau: la cartera de participacions en empreses financeres i industrials de "la Caixa", CriteriaCaixaCorp, comença a cotitzar en borsa.

Ricard Fornesa i Isidre Fainé

2008

"la Caixa" compra la divisió de banca privada de Morgan Stanley a Espanya

Aquesta compra suposa un pas decisiu per potenciar una àrea estratègica per a l'entitat.

Es tracta del primer exercici en què el Grup "la Caixa" destina un pressupost de 500 milions d'euros a l'Obra Social, pressupost que mantindrà els anys vinents, malgrat la crisi econòmica.

2010

Es produeix la fusió entre Caixa Girona i "la Caixa"

Amb aquesta operació ja són 75 les integracions que acumula l'entitat des que es va fundar.

A més, "la Caixa", Telefónica i Visa inicien a Sitges (Barcelona) la primera experiència de compres amb mòbil NFC (contactless) que es produeix en una ciutat a Espanya i que evidencia la capacitat d'innovació de l'entitat al servei dels clients.

Després d'una llarga època de creixement i expansió del crèdit a Espanya, la crisi econòmica palesa la sobrecapacitat i les febleses del seu sistema financer, que inicia una reestructuració i concentració sense precedents en la seva història i passa de 54 a 14 entitats.

 Primera prova pilot de pagament amb mòbil a Sitges

2011

Es constitueix CaixaBank

"la Caixa" traspasa el seu negoci bancari a Criteriacaixa-Corp (que passa a ser un grup bancari anomenat CaixaBank) i Criteriacaixa traspasa a "la Caixa" una part de les seves participacions industrials i accions de nova emissió.

El juliol, es produeix la sortida a borsa de CaixaBank.

2012

Integració de Banca Cívica a CaixaBank

Banca Cívica (Caja Navarra, Caja Canarias, Caja de Burgos, Caja Guadalajara i Cajasol) s'integra a CaixaBank mitjançant una fusió per absorció.

Amb aquesta operació, CaixaBank es converteix en l'entitat líder del mercat espanyol per actius, dipòsits i crèdits, i reforça la seva posició a Andalusia, Navarra, les Balears i les Canàries, oferint un servei de qualitat.

 Sortida a borsa de CaixaBank

2013

Es produeix la fusió entre Banc de València i CaixaBank

La integració tecnològica i operativa dels quals culmina en només cinc mesos.

Després d'aquesta operació, CaixaBank es converteix en una entitat de referència a la Comunitat Valenciana i a la Regió de Múrcia, on té una àmplia xarxa d'oficines.

2014

"la Caixa" es transforma en Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"

Es compleix així la Llei de caixes d'estalvis i fundacions bancàries del 27 de desembre.

Amb això, es reorganitza el Grup "la Caixa". La Fundació Bancària "la Caixa" gestiona l'Obra Social, que ha caracteritzat històricament "la Caixa", i, a través de CriteriaCaixa, les participacions accionàries del Grup "la Caixa", CaixaBank inclòs.

 Logo de Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona

2015

CaixaBank anuncia la compra del negoci de banca minorista, gestió de patrimonis i banca corporativa de Barclays Bank SAU a Espanya

Aquesta operació permet potenciar el negoci de banca personal i banca privada a Espanya, a més d'enfortir la proposta d'assessorament a tots els clients.

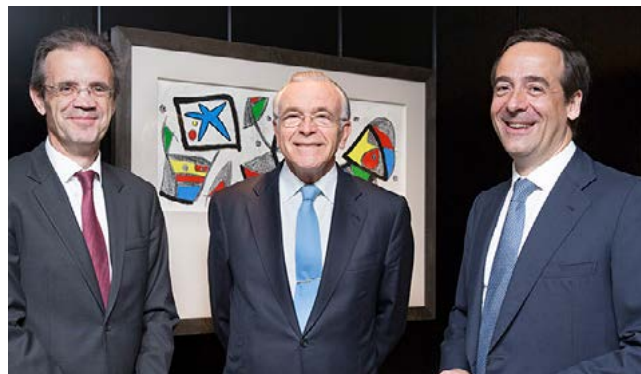
 Cambio de marca oficina Barclays Bank SAU

2016

Jordi Gual és nomenat president de CaixaBank, mentre que Isidre Fainé presidirà la Fundació Bancària "la Caixa" i Criteria Caixa

Gonzalo Gortázar continuarà sent el primer executiu de CaixaBank, després del seu nomenament el juny del 2014.

CaixaBank presenta imaginBank, el primer banc *mobile only* que es posa en marxa a Espanya i el primer del món en què l'operativa es fa exclusivament a través d'apps per a mòbils i xarxes socials.

 Jordi Gual, Isidre Fainé i Gonzalo Gortázar

2017

CaixaBank conclou al febrer l'OPA sobre BPI

Després d'aconseguir el 84,51 % del capital de l'entitat financera portuguesa. D'aquesta manera, CaixaBank esdevé líder del mercat ibèric en banca detallista.

El Consell d'Administració de CaixaBank aprova a l'octubre traslladar el domicili social a València per salvarguardar plenament la seguretat jurídica i reguladora consubstancial a l'exercici de la seva activitat i protegir els interessos de clients, accionistes i empleats.

 Fernando Ulrich, Artur Santos Silva, Gonzalo Gortázar i Pablo Forero

2018

CaixaBank tanca l'any amb una participació del 100% de BPI

La Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (CMVM) aprova l'exclusió de borsa de BPI, després de la qual cosa CaixaBank duu a terme el procés de compra forçosa d'accions. En el conjunt de l'exercici 2018, la contribució del negoci de BPI als resultats de CaixaBank puja a 262 milions d'euros i, amb l'aportació de les participades, a 380 milions.

Paral·lelament, l'entitat presenta un nou Pla Estratègic 2019-2021 amb l'objectiu d'avançar en el posicionament com el grup financer amb el millor servei al client i referent en banca socialment responsable. CaixaBank segueix millorant les seves quotes de mercat i de penetració en banca de particulars i es consolida com a líder en innovació, amb la base de clients digitals més gran d'Espanya.

 Gonzalo Gortázar i Jordi Gual